

631

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia 12 maja 2011 r.

w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach

Na podstawie art. 71 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje i szczegółowe zasady działania publicznych:
  - a) placówek oświatowo-wychowawczych,
  - b) młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych oraz specjalnych ośrodków wychowawczych dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania,
  - c) ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego oraz obowiązku szkolnego i obowiązku nauki,
  - d) placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania
— zwanych dalej „placówkami”;
- 2) warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach;
- 3) wysokość i zasady odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w placówkach.

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej — oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622.

Rozdział 2

Placówki oświatowo-wychowawcze

§ 2. Placówkami oświatowo-wychowawczymi są:

- 1) placówki wychowania pozaszkolnego: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, międzyszkolne ośrodki sportowe, ogniska pracy pozaszkolnej, ogrody jordanowskie i pozaszkolne placówki specjalistyczne;
- 2) szkolne schroniska młodzieżowe:
  - a) całoroczne,
  - b) sezonowe.

§ 3. 1. Placówka wychowania pozaszkolnego realizuje zadania edukacyjne, wychowawcze, kulturalne, profilaktyczne, opiekuńcze, prozdrowotne, sportowe i rekreacyjne.

2. Placówka wychowania pozaszkolnego realizuje zadania wymienione w ust. 1 przez:

- 1) prowadzenie zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży, mających na celu:
  - a) rozwijanie zainteresowań, szczególnych uzdolnień, doskonalenie umiejętności oraz pogłębianie wiedzy,
  - b) kształtowanie umiejętności spędzania czasu wolnego,
  - c) kształtowanie poszanowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i innych kultur oraz poczucia własnej tożsamości, w szczególności narodowej, etnicznej i językowej,
  - d) przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym;

2) organizowanie:

- a) imprez kulturalnych, w szczególności przeglądów, wystaw i festiwali,
- b) wypoczynku i rekreacji dla dzieci i młodzieży,
- c) działań alternatywnych wśród dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

3. Placówka wychowania pozaszkolnego może realizować zadania także poza swoją siedzibą.

§ 4. 1. W placówce wychowania pozaszkolnego są organizowane zajęcia stałe, okresowe lub okazjonalne, wynikające z potrzeb środowiska lokalnego.

2. Zajęcia, o których mowa w ust. 1, mogą być organizowane w grupach. Organizację zajęć oraz liczbę wychowanków w grupie określa dyrektor placówki wychowania pozaszkolnego w uzgodnieniu z organem prowadzącym placówkę.

3. Organizację zajęć stałych określa się w tygodniowym planie zajęć placówki wychowania pozaszkolnego.

§ 5. Do zadań szkolnego schroniska młodzieżowego należy:

- 1) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży krajoznawstwa i różnych form turystyki jako aktywnych form wypoczynku;
- 2) prowadzenie poradnictwa i informacji krajoznawczo-turystycznej;
- 3) zapewnienie dzieciom i młodzieży oraz ich opiekunom tanich miejsc noclegowych;
- 4) zapewnienie opieki i wychowania dzieciom i młodzieży przebywającym w schronisku.

§ 6. Szkolne schronisko młodzieżowe posiada:

- 1) powierzchnię mieszkalną nie mniejszą niż 2,5 m² na osobę przy wyposażeniu w łóżka jednopoziomowe lub nie mniejszą niż 1,5 m² na osobę przy wyposażeniu w łóżka piętrowe;
- 2) pomieszczenia mieszkalne wyposażone w łóżka lub tapczany, kołdry lub koce, bieliznę pościelową, szafy ubraniowe lub wieszaki, stół, krzesła lub taborety, lustro i kosz na śmieci;
- 3) pomieszczenie do przechowywania bagażu i sprzętu turystycznego oraz pomieszczenie do suszenia odzieży;
- 4) ogrzewanie zapewniające utrzymanie w pomieszczeniach temperatury co najmniej 18°C.

§ 7. Szkolne schronisko młodzieżowe całoroczne jest zlokalizowane w samodzielny budynku lub wydzielonej części budynku.

§ 8. Szkolne schronisko młodzieżowe sezonowe jest organizowane w pomieszczeniach szkoły lub burzy.

§ 9. 1. Placówki oświatowo-wychowawcze mogą posiadać filie.

2. Filię tworzy, przekształca i likwiduje organ prowadzący placówkę oświatowo-wychowawczą.

§ 10. 1. Placówki oświatowo-wychowawcze prowadzą działalność w ciągu całego roku kalendarzowego jako placówki, w których nie są przewidziane ferie szkolne.

2. Szkolne schroniska młodzieżowe sezonowe prowadzą działalność w niektórych okresach roku kalendarzowego, w tym w okresie ferii szkolnych oraz w dniach wolnych od nauki.

Rozdział 3

Młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze i ośrodki umożliwiające dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego oraz obowiązku szkolnego i obowiązku nauki

§ 11. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze są prowadzone dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania i resocjalizacji jako resocjalizacyjno-wychowawcze, a dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim jako resocjalizacyjno-rewalidacyjne.

§ 12. Do zadań młodzieżowego ośrodka wychowawczego należy eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do życia zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi.

§ 13. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są prowadzone dla dzieci i młodzieży, które z powodu zaburzeń rozwojowych, trudności w uczeniu się i zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym są zagrożone niedostosowaniem społecznym i wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania i socjoterapii.

§ 14. Do zadań młodzieżowego ośrodka socjoterapii należy eliminowanie przyczyn i przejawów zaburzeń zachowania oraz przygotowanie wychowanków do życia zgodnego z obowiązującymi normami społecznymi i prawnymi.

§ 15. Zadania, o których mowa w § 12 i 14, są realizowane przez:

- 1) organizowanie zajęć resocjalizacyjnych, terapeutycznych, rewalidacyjnych oraz profilaktyczno-wychowawczych umożliwiających nabywanie umiejętności życiowych ułatwiających prawidłowe funkcjonowanie w środowisku rodzinnym i społecznym;
- 2) organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach, o których mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

§ 16. W skład młodzieżowego ośrodka wychowawczego i młodzieżowego ośrodka socjoterapii wchodzi co najmniej jedna z następujących szkół:

- 1) szkoła podstawowa specjalna;
- 2) gimnazjum specjalne;
- 3) szkoła ponadgimnazjalna specjalna.

§ 17. Młodzieżowy ośrodek wychowawczy i młodzieżowy ośrodek socjoterapii umożliwiają wychowankom udział w:

- 1) indywidualnych lub grupowych zajęciach, o których mowa w § 15 pkt 1;
- 2) zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych, w tym w zajęciach organizowanych na świeżym powietrzu w wymiarze co najmniej dwóch godzin dziennie, o ile pozwalają na to warunki atmosferyczne;
- 3) zajęciach kulturalno-oświatowych;
- 4) zajęciach rozwijających zainteresowania i szczególne uzdolnienia.

§ 18. 1. Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w młodzieżowym ośrodku wychowawczym i młodzieżowym ośrodku socjoterapii jest grupa wychowawcza.

2. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej wynosi do 12.

3. Grupą wychowawczą opiekuje się wychowawca grupy wychowawczej.

§ 19. 1. Młodzieżowy ośrodek wychowawczy i młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniają wychowankom całodobową opiekę.

2. Opiekę w porze nocnej sprawuje wychowawca grupy wychowawczej, który ma do pomocy co najmniej jednego pracownika danej placówki.

3. W uzasadnionych przypadkach może funkcjonować młodzieżowy ośrodek socjoterapii, który nie zapewnia opieki całodobowej.

§ 20. Młodzieżowy ośrodek wychowawczy i młodzieżowy ośrodek socjoterapii prowadzą działalność w ciągu całego roku kalendarzowego jako placówki, w których nie są przewidziane ferie szkolne.

§ 21. Młodzieżowy ośrodek wychowawczy i młodzieżowy ośrodek socjoterapii współpracują ze szkołami ogólnodostępnymi w zakresie diagnozowania i rozwiązywania problemów dydaktyczno-wychowawczych uczniów niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym uczęszczających do tych szkół.

§ 22. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze są prowadzone w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- 1) niesłyszących i słabosłyszących;
- 2) niewidomych i słabowidzących;
- 3) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją;
- 4) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera;
- 5) z niepełnosprawnościami sprzężonymi;
- 6) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym.

§ 23. 1. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są prowadzone dla dzieci i młodzieży, które wymagają stosowania specjalnych oddziaływań wychowawczych, pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęć rewalidacyjnych ze względu na występujące niepełnosprawności, o których mowa w § 22, oraz które z powodu tych niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do szkoły w miejscu zamieszkania.

2. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze mogą być także prowadzone dla dzieci, które z powodu niepełnosprawności, o których mowa w § 22, nie mogą uczęszczać do przedszkola w miejscu zamieszkania.

§ 24. 1. W skład specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego wchodzi co najmniej jedna z następujących szkół:

- 1) szkoła podstawowa specjalna;
- 2) gimnazjum specjalne;
- 3) szkoła ponadgimnazjalna specjalna.

2. W skład specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego może także wchodzić przedszkole specjalne utworzone na podstawie porozumienia między właściwymi organami prowadzącymi.

§ 25. 1. Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy umożliwia wychowankom udział w:

- 1) indywidualnych lub grupowych zajęciach profilaktyczno-wychowawczych, rewalidacyjnych i usprawniających ruchowo, przygotowujących dzieci i młodzież do samodzielności w życiu społecznym;
- 2) zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych oraz kulturalno-oświatowych;
- 3) zajęciach rozwijających zainteresowania i szczególne uzdolnienia.

2. Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy organizuje i udziela wychowankom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach określonych w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

§ 26. Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy współpracuje ze szkołami ogólnodostępnymi w zakresie diagnozowania i rozwiązywania problemów dydaktyczno-wychowawczych uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do tych szkół.

§ 27. 1. Dzieci i młodzież przyjmuje się do specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego na okres wychowania przedszkolnego, rok szkolny, etap edukacyjny lub okres nauki w szkole.

2. Pobyt wychowanka w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym może trwać do czasu ukończenia wychowania przedszkolnego lub nauki w szkole wchodzącej w skład specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, nie dłużej jednak niż do ukończenia 23 roku życia.

3. Jeżeli specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy dysponuje wolnymi miejscami, za zgodą organu prowadzącego, na zajęcia, o których mowa w § 25, mogą być przyjęte dzieci i młodzież spoza ośrodka, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.

§ 28. 1. Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym jest grupa wychowawcza.

2. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej odpowiada liczbie uczniów w oddziale odpowiedniego rodzaju przedszkola specjalnego lub szkoły specjalnej, określonej w przepisach w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

3. Grupą wychowawczą opiekuje się wychowawca grupy wychowawczej.

4. Do grupy wychowawczej, za zgodą organu prowadzącego, można zatrudnić pomoc wychowawcy.

5. Do grupy wychowawczej, w skład której wchodzi uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, lub uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, uczęszczający do klas I—IV szkoły podstawowej specjalnej, zatrudnia się pomoc wychowawcy.

§ 29. 1. Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy zapewnia wychowankom całodobową opiekę.

2. Opiekę w porze nocnej sprawuje wychowawca grupy wychowawczej.

§ 30. 1. Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy prowadzi działalność przez cały rok szkolny jako placówka, w której są przewidziane ferie szkolne.

2. Za zgodą organu prowadzącego specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy może również prowadzić działalność w okresie zimowej i wiosennej przerwy świątecznej oraz w okresie ferii szkolnych.

§ 31. 1. Specjalne ośrodki wychowawcze są prowadzone dla dzieci i młodzieży, które wymagają stosowania specjalnych oddziaływań wychowawczych, pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęć rewalidacyjnych ze względu na występujące niepełnosprawności, o których mowa w § 22, lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym.

2. Pobyt wychowanka w specjalnym ośrodku wychowawczym może trwać do czasu ukończenia nauki w szkole, nie dłużej jednak niż do ukończenia 23 roku życia.

§ 32. 1. Specjalny ośrodek wychowawczy zapewnia wychowankom:

1) realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki poza ośrodkiem;

2) udział w indywidualnych lub grupowych zajęciach profilaktyczno-wychowawczych, rewalidacyjnych i usprawniających ruchowo, przygotowujących dzieci i młodzież do samodzielności w życiu społecznym;

3) udział w zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych oraz kulturalno-oświatowych;

4) udział w zajęciach rozwijających zainteresowania i szczególne uzdolnienia;

5) współpracę ze szkołą, w której wychowanek spełnia obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, w zakresie realizowania zajęć rewalidacyjnych i oddziaływań wychowawczych.

2. Specjalny ośrodek wychowawczy organizuje i udziela wychowankom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach określonych w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

§ 33. 1. Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w specjalnym ośrodku wychowawczym jest grupa wychowawcza.

2. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej odpowiada liczbie uczniów w oddziale odpowiedniego rodzaju szkoły specjalnej, określonego w przepisach w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

3. Grupą wychowawczą opiekuje się wychowawca grupy wychowawczej.

§ 34. 1. Specjalny ośrodek wychowawczy zapewnia wychowankom całodobową opiekę.

2. Opiekę w porze nocnej sprawuje wychowawca grupy wychowawczej.

§ 35. 1. Specjalny ośrodek wychowawczy prowadzi działalność przez cały rok szkolny jako placówka, w której są przewidziane ferie szkolne.

2. Za zgodą organu prowadzącego specjalny ośrodek wychowawczy może również prowadzić działalność w okresie ferii szkolnych, zapewniając wychowankom zajęcia opiekuńczo-wychowawcze.

§ 36. 1. Ośrodkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki są ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze.

2. Wychowankami ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych mogą być dzieci i młodzież w wieku od 3 roku życia do 25 roku życia.

§ 37. 1. Ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy zapewnia wychowankom z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim udział w zajęciach:

- 1) rewalidacyjno-wychowawczych, prowadzonych indywidualnie lub w zespołach;
- 2) terapeutycznych i usprawniających ruchowo, dostosowanych do potrzeb wychowanków;
- 3) rekreacyjnych.

2. Ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy organizuje i udziela wychowankom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach określonych w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

§ 38. 1. Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym jest grupa wychowawcza.

2. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej wynosi:

- 1) w przypadku wychowanków z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim — do 4;
- 2) w przypadku wychowanków z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi — do 8, z tym że w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest autyzm, w tym zespół Aspergera — do 4.

3. Grupą wychowawczą opiekuje się wychowawca grupy wychowawczej.

4. W ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym do każdej grupy wychowawczej zatrudnia się pomoc wychowawcy.

§ 39. 1. Ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy prowadzi działalność przez cały rok szkolny, z wyjątkiem sobót i dni ustawowo wolnych od pracy, jako placówka, w której są przewidziane ferie szkolne.

2. Czas pracy ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego wynosi nie mniej niż osiem godzin dziennie. Czas pracy ośrodka i organizację zajęć określa dyrektor ośrodka w uzgodnieniu z organem prowadzącym ośrodek.

§ 40. Zespół, o którym mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, którego zadaniem jest planowanie i koordynowanie udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym i ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym:

- 1) dokonuje oceny zasadności dalszego pobytu wychowanka w placówce;
- 2) ustala, na wniosek rodziców wychowanka, zakres współpracy młodzieżowego ośrodka wychowawczego, młodzieżowego ośrodka socjoterapii, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego i ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego z wychowankiem i jego rodziną, po opuszczeniu przez wychowanka placówki.

§ 41. Wychowawca grupy wychowawczej w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym i ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym realizuje z wychowankiem tej placówki indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w przepisach w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz ośrodkach.

Rozdział 4

Placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania

§ 42. Placówkami zapewniającymi opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania są bursy i domy wczasów dziecięcych.

§ 43. Bursa zapewnia opiekę i wychowanie uczniom gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży, w tym uczniom wymagającym stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, oraz słuchaczom zakładów kształcenia nauczycieli i kolegiów pracowników służb społecznych, w wieku do 24 roku życia.

§ 44. Bursa zapewnia wychowankom:

- 1) całodobową opiekę;
- 2) warunki do nauki;
- 3) pomoc w nauce;
- 4) warunki do rozwijania zainteresowań i szczególnych uzdolnień;
- 5) warunki umożliwiające uczestnictwo w kulturze, sporcie i turystyce.

§ 45. Bursa realizuje swoje zadania we współpracy z rodzicami wychowanka, szkołą, do której uczęszcza wychowanek, oraz z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi.

§ 46. 1. W bursie działa zespół wychowawczy do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków, powoływany przez dyrektora bursy.

2. Do zadań zespołu wychowawczego należy w szczególności:

- 1) diagnozowanie problemów wychowawczych wychowanków;
- 2) opracowanie planu wychowawczego na dany rok szkolny;
- 3) dokonywanie okresowej analizy i oceny skuteczności podejmowanych działań wychowawczych;
- 4) doskonalenie metod pracy wychowawczej.

3. W skład zespołu wychowawczego wchodzi:

- 1) dyrektor bursy lub upoważniona przez niego osoba — jako przewodniczący zespołu;
- 2) wychowawca grupy wychowawczej;
- 3) w miarę potrzeb i możliwości — pedagog lub psycholog oraz inni specjaliści.

§ 47. 1. Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w bursie jest grupa wychowawcza.

2. Liczbę wychowanków w grupie wychowawczej określa dyrektor w uzgodnieniu z organem prowadzącym bursę.

3. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej obejmującej wyłącznie wychowanków wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania odpowiada liczbie uczniów w oddziale odpowiedniego rodzaju szkoły specjalnej, określonej w przepisach w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

4. Dopuszcza się tworzenie grup wychowawczych integracyjnych, w których liczba wychowanków nie może być większa niż 20, w tym do 5 wychowanków niepełnosprawnych.

5. Grupą wychowawczą opiekuje się wychowawca grupy wychowawczej.

§ 48. Wymiar zajęć opiekuńczo-wychowawczych z jedną grupą wychowawczą w bursie określa tygodniowy plan zajęć, opracowany przez dyrektora bursy w uzgodnieniu z organem prowadzącym bursę.

§ 49. 1. Opiekę w bursie w porze nocnej sprawuje wychowawca grupy wychowawczej.

2. W uzasadnionych przypadkach opiekę w porze nocnej może sprawować osoba niebędąca wychowawcą, wyznaczona przez dyrektora bursy.

§ 50. Do uczniów szkół policealnych oraz słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli i kolegów pracowników służb społecznych nie stosuje się przepisów § 46—49, a przepisy § 44 i 45 stosuje się odpowiednio.

§ 51. 1. Bursa prowadzi działalność przez cały rok szkolny jako placówka, w której są przewidziane ferie szkolne.

2. Za zgodą organu prowadzącego bursa może również prowadzić działalność w okresie ferii szkolnych, zapewniając wychowankom zajęcia opiekuńczo-wychowawcze.

§ 52. 1. Dom wczasów dziecięcych jest placówką przeznaczoną do okresowego pobytu dzieci i młodzieży w celu wspierania ich fizycznego i psychicznego rozwoju oraz wzmocnienia ogólnej kondycji psychofizycznej i kształtowania zachowań prozdrowotnych, z wykorzystaniem lokalnych warunków klimatycznych.

2. Dom wczasów dziecięcych prowadzi działalność dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży, z wyjątkiem szkół policealnych.

§ 53. Do zadań domu wczasów dziecięcych w szczególności należy:

- 1) organizowanie zajęć edukacyjnych, opiekuńczych, wychowawczych i specjalistycznych;
- 2) organizowanie zajęć mających na celu rozwijanie zainteresowań i szczególnych uzdolnień wychowanków;
- 3) organizowanie aktywnych form wypoczynku.

§ 54. Okres pobytu wychowanka w domu wczasów dziecięcych nie powinien przekraczać 12 tygodni.

§ 55. 1. Dom wczasów dziecięcych zapewnia wychowankom całodobową opiekę.

2. Opiekę w porze nocnej sprawuje wychowawca grupy wychowawczej.

3. W uzasadnionych przypadkach opiekę w porze nocnej może sprawować osoba niebędąca wychowawcą, wyznaczona przez dyrektora domu wczasów dziecięcych.

§ 56. 1. Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w domu wczasów dziecięcych jest grupa wychowawcza.

2. Liczbę wychowanków w grupie wychowawczej określa dyrektor w uzgodnieniu z organem prowadzącym dom wczasów dziecięcych.

3. Liczba wychowanków w grupie wychowawczej obejmującej wyłącznie wychowanków wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania odpowiada liczbie uczniów w oddziale odpowiedniego rodzaju szkoły specjalnej, określonej w przepisach w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

4. Dopuszcza się tworzenie grup wychowawczych integracyjnych, w których liczba wychowanków nie może być większa niż 20, w tym do 5 wychowanków niepełnosprawnych.

5. Grupą wychowawczą opiekuje się wychowawca grupy wychowawczej.

§ 57. 1. Wychowankowie przebywający w domu wczasów dziecięcych spełniają obowiązek szkolny lub obowiązek nauki przez uczęszczanie do szkoły funkcjonującej w domu wczasów dziecięcych lub do szkoły poza domem wczasów dziecięcych.

2. Po zakończeniu pobytu wychowanka w domu wczasów dziecięcych dyrektor domu wczasów dziecięcych przekazuje pisemną informację o bieżących ocenach uzyskanych przez wychowanka, jego zachowaniu oraz kondycji psychofizycznej dyrektorowi szkoły macierzystej wychowanka oraz rodzicom.

§ 58. Dom wczasów dziecięcych prowadzi działalność w ciągu całego roku kalendarzowego jako placówka, w której nie są przewidziane ferie szkolne.

Rozdział 5

Przepisy wspólne

§ 59. W realizacji swoich zadań placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym oraz, w zależności od potrzeb, z właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

§ 60. 1. Szczegółową organizację działania placówki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji placówki, opracowany przez dyrektora placówki w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku. Arkusz organizacji placówki zatwierdza organ prowadzący w terminie do dnia 25 maja danego roku.

2. W arkuszu organizacji placówki określa się w szczególności liczbę pracowników placówki, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, oraz ogólną tygodniową i roczną liczbę godzin zajęć finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący placówkę.

3. W arkuszu organizacji szkolnego schroniska młodzieżowego określa się w szczególności:

- 1) okres działalności schroniska;
- 2) liczbę pracowników schroniska;
- 3) liczbę miejsc noclegowych w schronisku;
- 4) liczbę wykorzystanych miejsc noclegowych w poprzednim roku szkolnym;
- 5) planowaną liczbę miejsc noclegowych dla dzieci i młodzieży w danym roku szkolnym.

§ 61. Zadania placówki realizują nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć oraz inni pracownicy.

§ 62. 1. Działalność placówki może być uzupełniana świadczeniami wolontariuszy.

2. Dyrektor placówki informuje wolontariusza o specyfice działalności placówki i konieczności zachowania tajemnicy w sprawach dotyczących wychowanków placówki.

3. Dyrektor placówki zawiera z wolontariuszem porozumienie określające:

- 1) zakres, sposób i czas wykonywania przez wolontariusza zadań;
- 2) czas trwania porozumienia;
- 3) zobowiązanie wolontariusza do wykonywania zadań we współpracy z osobami, o których mowa w § 61;

4) zobowiązanie wolontariusza do nieujawniania informacji dotyczących wychowanków placówki;

5) postanowienie o możliwości rozwiązania porozumienia.

4. Wolontariusz wykonuje zadania określone w porozumieniu we współpracy z osobami, o których mowa w § 61, oraz pod nadzorem dyrektora placówki lub wyznaczonej przez niego osoby.

§ 63. 1. Rodzice dzieci i młodzieży przebywających w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych oraz ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych wnoszą opłatę za posiłki w stołówce ośrodka równą wysokości kosztów surowca przeznaczonego na wyżywienie.

2. Rodzice dzieci i młodzieży przebywających w bursie wnoszą opłaty za:

- 1) posiłki w stołówce bursy równą wysokości kosztów surowca przeznaczonego na wyżywienie;
- 2) zakwaterowanie w bursie w wysokości do 50% kosztu utrzymania miejsca; do kosztu tego nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i wydatków pochodnych od tych wynagrodzeń.

3. Rodzice dzieci i młodzieży przebywających w domu wczasów dziecięcych wnoszą opłatę za:

- 1) posiłki w stołówce domu wczasów dziecięcych równą wysokości kosztów surowca przeznaczonego na wyżywienie;
- 2) zakwaterowanie w domu wczasów dziecięcych w wysokości nie wyższej niż koszt utrzymania miejsca.

4. Wysokość opłat za posiłki, o których mowa w ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1, a także termin i sposób ich wnoszenia ustala dyrektor placówki w uzgodnieniu z organem prowadzącym.

5. Wysokość opłaty za zakwaterowanie w bursie oraz w domu wczasów dziecięcych, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i ust. 3 pkt 2, a także termin i sposób jej wnoszenia ustala organ prowadzący placówkę.

6. Opłaty, o których mowa w ust. 2 i 3, nie mogą przekraczać łącznie 25% wysokości przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na podstawie art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.³⁾).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 75, poz. 398.

7. Jeżeli dziecko z uzasadnionych powodów nie mogło przebywać w placówce, opłaty, o których mowa w ust. 1–3, należne są w wysokości proporcjonalnej do czasu faktycznego pobytu dziecka.

8. Organ prowadzący placówkę może zwolnić rodziców z całości lub części opłat, o których mowa w ust. 1–3:

- 1) w przypadku szczególnie trudnej sytuacji materialnej rodziny, w szczególności gdy dochód na osobę w rodzinie nie jest większy niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.⁴⁾);
- 2) w szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych.

9. Całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia wychowankowi tej placówki podczas pobytu w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym i ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym pokrycie kosztów wyżywienia oraz zaopatrzenia wychowanka w odzież, obuwie, środki czystości i środki higieny osobistej oraz leki, okulary, podręczniki i pomoce szkolne, a także kieszonkowe.

§ 64. 1. Wysokość opłat za korzystanie z miejsc noclegowych w szkolnym schronisku młodzieżowym przez dzieci, młodzież i ich opiekunów ustala w wymiarze od osoby za dobę organ prowadzący szkolne schronisko młodzieżowe, na wniosek dyrektora szkolnego schroniska młodzieżowego, uwzględniając warunki, jakimi dysponuje dane schronisko.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706 i Nr 221, poz. 1738, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527, Nr 125, poz. 842 i Nr 217, poz. 1427 oraz z 2011 r. Nr 81, poz. 440 i Nr 106, poz. 622.

2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, nie mogą przekraczać 3% wysokości przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w § 63 ust. 6.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 65. Działający w dniu wejścia w życie rozporządzenia ośrodek politechniczny, o którym mowa w § 2 pkt 1 rozporządzenia wymienionego w § 68, może funkcjonować do dnia 31 sierpnia 2012 r.

§ 66. Młodzieżowy ośrodek socjoterapii, w skład którego w dniu wejścia w życie rozporządzenia nie wchodzi co najmniej jedna ze szkół, o których mowa w § 16, może funkcjonować do dnia 31 sierpnia 2012 r.

§ 67. Wychowankowie specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych i specjalnych ośrodków wychowawczych, którzy przed dniem 1 września 2012 r. rozpoczną naukę w szkole specjalnej, mogą przebywać w tych placówkach do ukończenia nauki w szkole specjalnej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

§ 68. Traci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. Nr 52, poz. 467 i Nr 212, poz. 1767).

§ 69. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2011 r.

Minister Edukacji Narodowej: *K. Hall*